

Znanstveni časopis za entomologiju
Izdavač: Hrvatsko entomološko društvo
(osnovano 1974)

Uz potporu:
Odjel za biologiju i
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek,
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

DOKUMENT O IZDAVAČKOJ ETICI I ZNANSTVENOJ ČESTITOSTI

Entomologia Croatica znanstveni je časopis koji primjenjuje jednostruko slijepi recenzijski postupak (single-blind peer review) te je posvećen promicanju etičkih načela znanstvenog objavljivanja i očuvanju integriteta znanstvenog zapisa. Svi sudionici u postupku objavljivanja — autori, recenzenti, urednici i izdavač — dužni su postupati odgovorno, nepristrano i transparentno. Ovaj dokument utvrđuje njihove temeljne odgovornosti te načela za sprječavanje, prepoznavanje i rješavanje nepravilnosti u znanstvenom izdavaštvu.

Etička načela časopisa temelje se na načelima dobre uredničke prakse i smjernicama Odbora za etiku u izdavaštvu (Committee on Publication Ethics – COPE). Uredništvo razmatra svaki slučaj prema njegovim okolnostima, primjenjivim propisima i relevantnim etičkim smjernicama.

DUŽNOSTI AUTORA

Standardi izvještavanja

Autori su dužni osigurati da rukopis točno i vjerodostojno prikazuje provedeno istraživanje te sadržava objektivnu raspravu o njegovim rezultatima i znanstvenom značaju. Podatci moraju biti prikazani jasno, precizno i u skladu s rezultatima istraživanja. Rukopis treba sadržavati dovoljno pojedinosti i odgovarajućih referencija kako bi drugi istraživači mogli razumjeti istraživanje i, gdje je primjenjivo, ponoviti ga. Izmišljanje ili krivotvorenje podataka, namjerno iznošenje netočnih informacija i druge manipulacije istraživačkim rezultatima smatraju se ozbiljnim kršenjima etičkih načela.

Autori su odgovorni za zakonitost sadržaja rukopisa i poštovanje prava trećih osoba. Pri korištenju tuđih tekstova, podataka, ilustracija i drugih materijala dužni su navesti izvore te, kada je potrebno, unaprijed pribaviti dopuštenje nositelja prava.

Znanstveni časopis za entomologiju
Izdavač: Hrvatsko entomološko društvo
(osnovano 1974)

Uz potporu:
Odjel za biologiju i
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek,
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Izvornost, plagiranje i višestruko objavljivanje

Autori smiju podnijeti rukopis časopisu *Entomologia Croatica* samo ako je izvoran, nije prethodno objavljen u istoj ili bitno sličnoj verziji i ne razmatra se istodobno za objavljivanje u drugom časopisu ili publikaciji. Prethodno objavljeni dijelovi, skupovi podataka, prijevodi ili povezani radovi moraju biti transparentno prijavljeni uredništvu, a njihova relevantnost jasno objašnjena. O prihvatljivosti takvih slučajeva odlučuje uredništvo.

Svi tuđi radovi, ideje, podatci i tekstovi moraju biti primjereno citirani. Doslovno preuzeti tekst mora biti jasno označen kao citat, a izvori preuzetih materijala navedeni. Plagiranje, samoplagiranje koje dovodi do neprimjerenog ponavljanja objavljenog sadržaja, prikrivanje prethodne objave i istodobno podnošenje istog rukopisa više publikacija nisu prihvatljivi.

Uredništvo može provjeriti izvornost rukopisa korištenjem dostupnih alata za provjeru tekstualne sličnosti i/ili drugim primjerenim postupcima. Rezultat provjere sličnosti nije sam po sebi dokaz plagiranja; svaki se slučaj procjenjuje u kontekstu, uzimajući u obzir citiranje, vrstu teksta i prirodu utvrđenog preklapanja. Ako se pojavi sumnja na plagiranje ili drugu nepravilnost, uredništvo će provesti odgovarajuću procjenu i, prema potrebi, zatražiti očitovanje autora.

Navođenje izvora i intelektualno vlasništvo

Autori su dužni potpuno i točno navesti izvore koji su utjecali na osmišljavanje, provedbu i tumačenje istraživanja te prikaz rezultata. Materijali zaštićeni autorskim pravom, uključujući slike, tablice i opsežnije tekstualne navode, smiju se reproducirati samo uz dopuštenje nositelja prava kada je ono potrebno, uz pravilno navođenje izvora.

Dostupnost i čuvanje podataka

Uredništvo može zatražiti od autora izvorne podatke ili dodatne informacije potrebne za uredničku procjenu i provjeru rezultata. Autori trebaju biti spremni omogućiti pristup podacima kada je to moguće i u skladu s etičkim, pravnim, ugovornim i drugim opravdanim ograničenjima. Podatci trebaju biti čuvani tijekom razdoblja primjerenog vrsti istraživanja i primjenjivim pravilima. Ako podatci nisu dostupni, autori trebaju, kada je primjenjivo, navesti razlog ili ograničenja pristupa.

Autorstvo i doprinosi

Autorstvo treba biti ograničeno na osobe koje su značajno pridonijele osmišljavanju ili oblikovanju istraživanja, prikupljanju, analizi ili tumačenju podataka te izradi ili kritičkom pregledu rukopisa. Sve osobe koje ispunjavaju kriterije autorstva moraju biti navedene kao autori, a osobe koje su dale druge doprinose, ali ne ispunjavaju kriterije autorstva, mogu se navesti u odjeljku Zahvala uz njihov pristanak. Svi navedeni autori trebaju odobriti konačnu verziju rukopisa i pristati na njegovo podnošenje časopisu. Autori su zajednički odgovorni za vjerodostojnost rada i trebaju surađivati u rješavanju pitanja povezanih s točnošću ili integritetom njegova sadržaja.

Autor za korespondenciju

Autor za korespondenciju odgovoran je za komunikaciju s uredništvom i za to da su podatci o autorstvu potpuni i točni. Dužan je potvrditi da su svi autori pregledali i odobrili konačnu verziju rukopisa te pristali na njegovo podnošenje. Ne smiju se izostaviti osobe koje ispunjavaju kriterije autorstva niti uključivati osobe koje ih ne ispunjavaju.

Sukobi interesa i financiranje

Autori su dužni prijaviti financijske i druge sukobe interesa koji bi mogli utjecati na istraživanje, prikaz rezultata ili njihovo tumačenje, odnosno koje bi se moglo razumno smatrati relevantnima za objektivnost rada. Dužni su navesti i izvore financijske potpore istraživanju, uključujući projekte, ustanove i druge organizacije koje su osigurale sredstva. Ako nema sukoba interesa ili financijske potpore, to treba jasno navesti u rukopisu.

Etičko odobrenje, suglasnosti i istraživanja koja uključuju životinje

Autori su dužni osigurati da je istraživanje provedeno u skladu s primjenjivim etičkim načelima, profesionalnim standardima i zakonskim propisima. Kada su potrebna odobrenja etičkih povjerenstava, dozvole ili druge suglasnosti nadležnih tijela, autori ih moraju pribaviti prije provedbe istraživanja te u rukopisu navesti relevantne podatke. Istraživanja koja uključuju životinje moraju poštovati propise o dobrobiti životinja. Istraživanja divljih ili zaštićenih vrsta i područja moraju se provoditi u skladu s propisima o zaštiti prirode i očuvanju biološke raznolikosti. Autori trebaju navesti posebne ili neuobičajene opasnosti povezane s istraživanjem kada je to relevantno.

Korištenje generativne umjetne inteligencije

Autori ostaju u potpunosti odgovorni za točnost, izvornost, cjelovitost i etičku prihvatljivost rukopisa, uključujući sadržaj izrađen uz pomoć alata generativne umjetne inteligencije (AI). AI alati ne mogu biti navedeni kao autori. Autori su dužni provjeriti sve rezultate takvih alata, uključujući činjenice, citate i bibliografske podatke, te ispraviti pogreške ili netočnosti.

Ako su generativni AI alati korišteni za stvaranje ili bitnu izmjenu teksta, analizu podataka, izradu slika ili druge sadržajne dijelove rada, njihovu uporabu treba transparentno navesti u rukopisu, uz opis alata i svrhe korištenja. Uobičajeno jezično uređivanje, korektura i oblikovanje ne moraju se posebno navoditi, osim ako je alat pritom stvarao ili mijenjao znanstveni sadržaj. Autori ne smiju unositi povjerljive, osjetljive ili zaštićene podatke u AI alate ako za to nemaju odgovarajuće dopuštenje i ako time mogu povrijediti obveze povjerljivosti.

Temeljne pogreške u objavljenim radovima

Ako autori nakon objavljivanja otkriju značajnu pogrešku ili netočnost koja može utjecati na valjanost, vjerodostojnost ili tumačenje rezultata, dužni su bez odgode obavijestiti uredništvo i surađivati u procjeni potrebnih mjera. Ovisno o prirodi i ozbiljnosti problema, mogu se objaviti ispravak, pojašnjenje, izjava o zabrinutosti ili obavijest o povlačenju rada.

DUŽNOSTI RECENZENATA

Postupak recenzije i doprinos uredničkim odlukama

Izvorne znanstvene članke, kratka znanstvena priopćenja, prethodna priopćenja, pregledne članke (znanstvene i stručne) i stručne članke podnesene časopisu ocjenjuju dva vanjska nezavisna recenzenta. Autori mogu predložiti imena i kontaktne podatke dvaju stručnjaka iz odgovarajućeg znanstvenog područja kao moguće recenzente, no uredništvo nije obvezno prihvatiti te prijedloge. Recenzenti svojim stručnim i objektivnim procjenama pomažu uredništvu u odlučivanju o prihvaćanju, doradi ili odbijanju rukopisa. O konačnoj odluci odlučuje glavni urednik, uzimajući u obzir recenzentska izvješća i uredničke kriterije. Ostali članci poput pisma uredništva i uredništvu, bibliografije, biografije, uvodnika, životopisa, prikaza slučaja, eseja, sažetak sa skupa, vijesti, crtica, nekrologa, te osvrti o radu Društva prolaze uredničku recenziju.

Pravodobnost i stručnost

Recenzenti trebaju obaviti recenziju u dogovorenom roku. Ako nemaju odgovarajuću stručnost ili ne mogu dovršiti recenziju na vrijeme, dužni su bez odgode obavijestiti uredništvo i odbiti poziv ili se povući iz postupka.

Povjerljivost

Rukopisi zaprimljeni na recenziju povjerljivi su dokumenti i ne smiju se dijeliti s neovlaštenim osobama niti se o njihovu sadržaju smije raspravljati izvan recenzijskog postupka bez dopuštenja uredništva. Recenzenti ne smiju koristiti neobjavljene informacije ili ideje iz rukopisa za osobnu ili profesionalnu korist. U okviru jednostruko slijepog recenzijskog postupka identitet recenzenata ne otkriva se autorima; recenzenti trebaju izbjegavati otkrivanje identiteta u komentarima namijenjenima autorima.

Objektivnost i navođenje izvora

Recenzije moraju biti nepristrane, argumentirane i konstruktivne te usmjerene na znanstvenu kvalitetu, izvornost, metodološku utemeljenost, relevantnost i jasnoću rukopisa. Osobne kritike autora i komentari koji nisu povezani sa znanstvenim sadržajem nisu prihvatljivi. Recenzenti trebaju upozoriti na relevantne objavljene radove koji nisu navedeni i prijaviti uredniku sumnju na plagiranje, manipulaciju podacima ili drugo ozbiljno kršenje etičkih načela.

Sukob interesa

Recenzenti su dužni pravodobno obavijestiti urednika o postojećem ili mogućem sukobu interesa koji bi mogao utjecati na nepristranost procjene, uključujući konkurentske, suradničke, osobne ili profesionalne odnose s autorima ili povezanim institucijama. Ako sukob interesa postoji, trebaju odbiti recenziranje ili se povući iz postupka.

Korištenje generativne umjetne inteligencije

Recenzenti ne smiju unositi povjerljive rukopise, podatke ili druge materijale dobivene tijekom recenzije u javno dostupne AI alate ili druge sustave koji bi mogli ugroziti povjerljivost. AI alati ne smiju zamijeniti stručnu prosudbu recenzenta. Ako se AI alati koriste na način koji može utjecati na procjenu rukopisa, recenzent treba postupiti transparentno i u skladu s uputama uredništva te ne smije prenijeti odgovornost za recenziju na AI sustav.

Znanstveni časopis za entomologiju
Izdavač: Hrvatsko entomološko društvo
(osnovano 1974)

Uz potporu:
Odjel za biologiju i
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek,
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

DUŽNOSTI UREDNIKA

Odluke o objavljivanju

Glavni urednik odgovoran je za donošenje odluka o rukopisima dostavljenima časopisu, uzimajući u obzir rezultate recenzijskog postupka, znanstvenu kvalitetu, izvornost, jasnoću, važnost i usklađenost rada s područjem časopisa. Odluke se donose nepristrano i u skladu s uredničkim politikama, primjenjivim propisima i etičkim načelima. Kada je potrebno, uredništvo može zatražiti dodatnu stručnu procjenu ili pojašnjenje od autora.

Nepristranost i sukob interesa

Rukopisi se procjenjuju prema znanstvenoj kvaliteti, izvornosti, relevantnosti i intelektualnoj vrijednosti, bez diskriminacije autora na temelju osobnih obilježja, podrijetla, državljanstva, institucionalne pripadnosti ili političkih i vjerskih uvjerenja. Ako je autor rukopisa glavni urednik, drugi urednik ili član uredničkog odbora, osoba povezana s rukopisom ne smije sudjelovati u uredničkom odlučivanju. Rukopis se dodjeljuje drugom ovlaštenom uredniku, a recenzijski postupak provodi se tako da se izbjegne sukob interesa i osigura neovisna procjena.

Povjerljivost

Glavni urednik i članovi uredništva dužni su čuvati povjerljivost rukopisa i podataka dobivenih tijekom uredničkog postupka. Informacije se mogu dijeliti samo s osobama koje su ovlaštene sudjelovati u obradi rukopisa i samo u mjeri potrebnoj za tu svrhu. Neobjavljeni materijali, informacije i ideje ne smiju se koristiti za osobnu ili profesionalnu korist bez dopuštenja autora.

Sukobi interesa i transparentnost

Urednici su dužni prijaviti svaki postojeći ili mogući sukob interesa. U slučaju sukoba interesa moraju se izuzeti iz obrade rukopisa i prepustiti ga drugom ovlaštenom uredniku. Uredništvo treba zahtijevati od autora i recenzenata da prijave relevantne sukobe interesa te, ako se nakon objave otkrije neprijavljeni sukob koji je mogao bitno utjecati na rad ili urednički postupak, procijeniti potrebu za ispravkom, izjavom o zabrinutosti ili povlačenjem rada.

Znanstveno nepoštenje i nepravilnosti u izdavaštvu

Glavni urednik, u suradnji s izdavačem, odgovoran je za nepristrano i primjereno razmatranje sumnji na znanstveno nepoštenje ili nepravilnosti koje uključuju autore, recenzente ili urednike. Uredništvo može zatražiti očitovanja uključenih osoba i, kada je potrebno, kontaktirati njihove institucije ili druga nadležna tijela. Sve prijave razmatraju se ozbiljno, povjerljivo u mjeri u kojoj je to moguće i bez obzira na to koliko je vremena proteklo od objavljivanja. Ovisno o nalazima,

Znanstveni časopis za entomologiju
Izdavač: Hrvatsko entomološko društvo
(osnovano 1974)

Uz potporu:
Odjel za biologiju i
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek,
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

uredništvo može odbiti rukopis, objaviti ispravak ili pojašnjenje, objaviti izjavu o zabrinutosti ili povući objavljeni rad.

Pritužbe i žalbe

Pritužbe koje se odnose na urednički postupak, recenziju, objavljeni rad ili moguću povredu etičkih načela mogu se poslati uredništvu na službenu kontaktnu adresu navedenu na mrežnoj stranici časopisa. Pritužba treba sadržavati dovoljno informacija za razumijevanje navoda i, kada je moguće, prateću dokumentaciju. Uredništvo će pritužbu razmotriti nepristrano i zatražiti dodatne informacije ili očitovanja kada je to potrebno. Ako se pritužba odnosi na glavnog urednika ili osobu koja bi inače odlučivala o predmetu, tu će osobu se izuzeti, a razmatranje će preuzeti drugi neovisni i ovlašteni predstavnik izdavača ili uredništva. Žalbe na uredničku odluku trebaju navesti konkretne razloge, primjerice bitnu pogrešku u postupku ili pogrešno razumijevanje sadržaja rukopisa. O ponovnom razmatranju odlučuje uredništvo ili ovlaštena osoba koja nije bila uključena u prvotnu odluku, kada je to izvedivo. Podnošenje pritužbe ili žalbe samo po sebi ne jamči promjenu uredničke odluke.

ISPRAVCI, IZJAVE O ZABRINUTOSTI I POVLAČENJE RADOVA

Ako se nakon objavljivanja utvrde pogreške ili sumnje koje mogu utjecati na pouzdanost rada, uredništvo će procijeniti prirodu i ozbiljnost problema te poduzeti odgovarajuće mjere. Pogreške koje ne utječu bitno na rezultate ili zaključke mogu se ispraviti objavom ispravka. Ako postoji ozbiljna sumnja u vjerodostojnost rada, a provjera još traje ili nije moguće odmah donijeti konačan zaključak, uredništvo može objaviti izjavu o zabrinutosti. Povlačenje se može razmotriti u slučajevima ozbiljnih pogrešaka koje poništavaju pouzdanost rezultata, plagiranja, izmišljanja ili krivotvorenja podataka, lažnog autorstva ili drugih ozbiljnih povreda etičkih načela.

Obavijest o ispravku, izjavi o zabrinutosti ili povlačenju treba jasno navesti razlog mjere i bibliografske podatke rada te biti povezana s izvornim člankom. Obavijest o povlačenju treba biti javno dostupna i jasno označena. Uredništvo će, gdje je primjereno, zatražiti očitovanja autora i surađivati s relevantnim institucijama. Postupci se provode u skladu s primjenjivim smjernicama COPE-a.

Znanstveni časopis za entomologiju
Izdavač: Hrvatsko entomološko društvo
(osnovano 1974)

Uz potporu:
Odjel za biologiju i
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek,
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO I PROVJERA IZVORNOSTI

Uredništvo razmatra sumnje na plagiranje i povredu autorskih prava u rukopisima i objavljenim radovima. Provjera može uključivati alate za tekstualnu sličnost, pregled izvora i druge odgovarajuće postupke. Odluke se ne donose isključivo na temelju postotka sličnosti, nego nakon procjene prirode i konteksta preklapanja. Ako se utvrdi povreda, uredništvo će, ovisno o ozbiljnosti i fazi postupka, poduzeti primjerene mjere. Časopis se u postupanju oslanja na relevantne smjernice COPE-a: <https://publicationethics.org/>.

DOSTUPNOST I OČUVANJE SADRŽAJA

Objavljeni radovi časopisa dostupni su putem digitalne arhive časopisa na portalu Hrčak. Informacije o dodatnim sustavima dugoročnog digitalnog arhiviranja ili očuvanja sadržaja treba navoditi na mrežnoj stranici časopisa samo ako je potvrđeno da časopis u njima sudjeluje. Izdavač i uredništvo nastoje očuvati dostupnost objavljenog znanstvenog zapisa u skladu s mogućnostima i pravilima platformi na kojima je sadržaj pohranjen.

POVEZANE POLITIKE I ODGOVORNOST ZA PRIMJENU

Ovaj dokument treba čitati zajedno s ostalim javno dostupnim politikama časopisa, uključujući politiku recenziranja, otvorenog pristupa i licenciranja, autorskih prava, privatnosti te ispravljanja i povlačenja radova. Uredništvo i izdavač odgovorni su za dosljednu primjenu objavljenih politika. Ako se praksa časopisa promijeni, tekst politike treba pravodobno ažurirati.